

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ÚRAD PRE REGULÁCIU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ
A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

č. 12/2014 z 3.9.2014

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č.: 619/ORPS/2014

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2013

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), od 1. januára 2014 právny nástupca Poštového regulačného úradu (ďalej len „PRÚ“) podľa § 12 ods. 2 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa ustanovenia § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 4 a odsek 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky PRÚ č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2013 v sume

10 661 552,- eur

/slovom: desať miliónov šesťstošesťdesiatjedentisíc päťstopäťdesiatdva eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“) bola v roku 2013 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2013 (od 1.1.2013 do 30.6.2013) PRÚ na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 871/110/2013.

PRÚ určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 29.11.2013 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2013 v sume 7 196 528,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 8 zo dňa 2.12.2013. Predbežné ČN s uvedením postupu ich určenia, vrátane odôvodnenia, zverejnil PRÚ zároveň aj na svojom webovom sídle.

Podľa § 57 ods. 5 a ods. 6 zákona o poštových službách úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku úradu. Zároveň s určením čistých nákladov univerzálnej služby úrad vydá rozhodnutie o náhrade čistých nákladov univerzálnej služby.

Dňa 28.5.2014 predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2013 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. ORPS/387/2014. K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- Popis komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2013 (PWC)
- Vyčíslenie nákladov za rok 2013
- List – podklady k výpočtu čistých nákladov UNS za rok 2013
- CD (ČNUNS 2013 PRU)
- Náklady a výnosy stratových pôšt a prevádzkových pôšt poskytovateľa za rok 2013
- Náklady a výnosy presunuté zo stratových pôšt na prevádzkové pošty
- Excel tabuľka (zoznam pôšt/podané zásielky/zásielky určené na dodanie/zmluvné operácie)
- Excel tabuľka (zoznam pôšt/ORP/Spádová oblasť pošty/počet doručovacích rajónov/poznámka)
- Excel tabuľka (zoznam pôšt/ doručovací rajón/ spôsob pochôdzky/ dĺžka rajóna v km/ počet zásielok US/ počet zásielok komerčných produktov a služieb/ prepočítaná potreba PM pri doručovaní 6 dní z 10)
- Vplyv parametrov podľa odseku 4 písm. c) prílohy č. 2 a ich zmien na prvky a procesy
- Nehmotná trhovú výhoda v eurách
- Príloha č. 2 – Geografické členenie triedenia zásielok
- Príloha č. 3 Zoznam dlhodobého majetku a počet zamestnancov HSS
- Príloha č. 5 – Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania - ukážky dostupných štúdií
- Poštové zásielky (TNS Slovakia máj 2013)
- Celkový vplyv z titulu zníženia frekvencie doručovania (analýza)
- Excel tabuľka (náklady/ skutočnosť 2013/ náklady v KS/ dopad na KS/ Percentuálne vyjadrenie dopadu na KS)
- Výpočet marketingového efektu – budovy
- Nákladová efektívnosť (analýza)
- Správa nezávislého audítora za obdobie od 1.1.2013 – 31.12.2013 o audite účtovnej závierky akciovej spoločnosti SP, a.s. (2x)
- Individuálna účtovná závierka za rok 2013 zostavená podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou
- Ročný výkaz o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2013
- Správa o výsledku hospodárenia SP, a.s., za rok 2013

- Excel tabuľka ENN (náklady/ číslo a názov účtov podľa účtovného rozvrhu za rok 2013)
- Odpoveď k bodu č. 5 listu PRÚ č. 172/ORPS/2014
- Obrat z poskytovania univerzálnej služby za rok 2013
- Pomer výnosov z UNS podľa zákazníckych segmentov univerzálnej poštovej služby bez medzinárodnej pošty za rok 2013
- Excel tabuľka (náklady/ skutočnosť 2013/ náklady v KS/ dopad na KS/ percentuálne vyjadrenie dopadu na KS)
- Čisté aktíva a primeraný zisk.

V záujme zachovania kontinuity s metódou vyčíslenia predbežných, metóda vyčíslenia čistých nákladov za rok 2013 zostala nezmenená. SP, a.s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne najvýhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a.s., predložila sumárne vyčíslenie ČN vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod, primeraného zisku a úpravy o neefektívnosť v sume 15 200 019 eur.

Pre účely modelovania zmien nákladov v komerčnom scenári k 31.12.2013 boli celkové náklady SP, a.s. rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu a réžiu ORP, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a.s., za rok 2013 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy. Dopady komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a.s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a.s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti

priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti bola použitá metóda založená na historickom porovnávaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Mieru nákladovej efektívnosti možno chápať ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky. Teda ak podnik pracuje na hranici maximálnej efektívnosti, miera poklesu nákladov by sa mala rovnať miere poklesu počtu podávaných zásielok.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Komerčný scenár vychádzal z alternovania a definovania nasledovných parametrov univerzálnej služby:

- frekvencia doručovania,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby,

pričom geografické pokrytie územia doručovaním zostáva v komerčnom scenári zachované.

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 078 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 758 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by sa dosiahla úspora v najazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene.

Poštová sieť:

SP, a.s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 3 zo dňa 30.3.2012. pod č. j. 240/001/2012 a na webovom sídle úradu www.teleoff.gov.sk, ktoré okrem iného stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 584 pôšt, 75 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 822 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickej povahy, 467 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a.s., neprevádzkovala.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Spoločnosť by znížením frekvencie doručovania v komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci

komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a.s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, služby pre Poštovú banku, doručovaná tlač, terminálne odmeny a predaj ostatného tovaru a tlače na poštách).

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčíslieť dopady komerčného správania SP, a.s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2013, zohľadňujúc odhad vplyvu zmien v rámci komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2013 predložila SP, a.s., nasledovne:

v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2013	15 200 019
Trhová výhoda	319 135
Celkové náklady za rok 2013	312 768 316
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2013 (EBT)	2 105 723

V textovom dokumente „Popis komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2013“ na strane 4 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2013, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2013
Výnosy	314 874 040	305 257 198	-
Náklady	312 768 316	288 038 848	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	2 105 723	17 218 350	15 112 626
Primeraný zisk	-	-	833 197
Úprava o neefektívnosť	-	-	(319 135)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(426 670)
Čisté náklady	-	-	15 200 019

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania - KPMG Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava (ďalej len „KPMG“).

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle Vyhlášky príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Popis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2013“;
2. Tabuľky detailných údajov č. 1 až 7 k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2013 podľa prílohy č. 4 vyhlášky vyplnené poskytovateľom univerzálnej služby;
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2013;
4. Účtovná závierka poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2013 overená audítorom vrátane poznámok k účtovnej závierke;
5. Hlavná kniha poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2013;
6. Správa o výsledku hospodárenia Slovenskej pošty, a. s., za rok 2013;
7. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2013;
8. Ročný výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností finančných ukazovateľoch poštových podnikov OdÚč 1 - 02 za rok 2013;
9. Obrat z poskytovania UNS za rok 2013;
10. Podklady vyžiadané listom č. 172/ORPS/2014, a to: spôsob využitia kompenzačného fondu, suma a podiel výnosov za zákaznícke segmenty, správna réžia, výpočet nákladovej efektívnosti, nehmotných výhod a primeraného zisku, prevodový mostík nákladov a výnosov a výsledky externého prieskumu;
11. Ďalšie podklady preukazujúce spôsob výpočtu a výšku čistých nákladov, a to: výpočet úspory doručovateľov v komerčnom scenári, náklady triediacich centier, údaje za prepravu v hlavnej, regionálnej a oblastnej prepravnej sieti, presun nákladov a výnosov z neprevádzkovaných pôšt a výpočet dopadu zmien komerčného scenára na výnosy.

V rámci uvedenej činnosti bol vykonaný audit zameraný najmä na:

- overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov podľa vyhlášky,
- zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte,
- overenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
- overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov,
- identifikáciu a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
- overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby,
- overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
- posúdenie neprimeranej finančnej záťaže a

- overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krížového financovania a nadmernú náhradu čistých nákladov.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh a na základe odporúčania audítora, požiadal úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách e-mailom zo dňa 6.6.2014 SP, a.s., o doplnenie podkladov do tabuľky č. 1 „náklady a výnosy pôšt“, a to o vyčlenenie ekonomicky neoprávnených nákladov a vyčlenenie pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári. Táto tabuľka bola elektronickou poštou dňa 12.6.2014 doplnená o požadované údaje.

Dňa 9.6.2014 boli na základe požiadavky audítora KPMG zaslané SP, a.s., otázky týkajúce sa rozdielu v nákladoch za podaciu časť pôšt v tabuľke uvedenej v komerčnom scenári, časť 2.1.1 a v tabuľke č. 1 podľa vyhlášky a otázka týkajúca sa vysvetlenia obsahu výnosov za podaciu časť pôšt. Otázky boli e-mailom dňa 13.6.2014 stručne vysvetlené.

Dňa 18.6. 2014 bola SP, a.s., e-mailom požiadaná o bližšie vysvetlenie kalkulácie nákladov súvisiacich s prepravou a doručovaním v komerčnom scenári. Vzhľadom na rozsah problematiky bolo zároveň dohodnuté pracovné stretnutie, ktoré sa konalo dňa 26.6.2014 za účasti zástupcov SP, a.s., KPMG a úradu. Ďalšie stretnutie k uvedenej problematike sa konalo dňa 30.6.2014, zároveň SP, a.s., elektronicky zaslala dňa 27.6.2014 doplnenú tabuľku č. 5 (modelovanie úspory času doručovateľov na rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou) a stručné odpovede týkajúce sa výpočtu nákladov na prepravu.

Vzhľadom na diskusie a námietky úradu a audítora KPMG, pristúpila SP, a.s., k detailnej analýze Oblastnej prepravnej siete a motorizovaného doručovania v komerčnom scenári a k jeho následnej revízii. Výslednú zmenu s vyčísleným dopadom na výšku čistých nákladov zaslala SP, a.s., e-mailom dňa 2.7.2014 a zároveň na základe požiadavky audítora KPMG doplnila informácie a vysvetlenie k ekonomicky neoprávneným nákladom alokovaným na prevádzkovaných a neprevádzkovaných poštách v komerčnom scenári.

E-mailom zo dňa 4.7.2014 reagovala SP, a.s., na otázky úradu (zaslané dňa 3.7.2014 e-mailom) týkajúce sa revidovaného spôsobu prepravy a doručovania v komerčnom scenári, kde potvrdila predpokladané vedenie kurzových vozidiel v oblastnej sieti 2x denne, čím by v oblasti prepravy bolo zabezpečené celoplošné dodržanie kvality D+1.

E-mailom zo dňa 4.7.2014 vyzval audítor KPMG opätovne SP, a.s., na doplnenie informácie o spôsobe výpočtu úspory km pri motorizovanom doručovaní, ktorý nadväzuje na zmenu nákladov vykalkulovaných v oblasti prepravnej siete, a to o zoznam trás od strategických pôšt pre doručovanie po dodacie pošty s modelovanou úsporou km, uvedenie dĺžky trás a dennej frekvencie prepravy.

SP, a.s., e-mailom zo dňa 7.7.2014 zaslala doplnenú tabuľku č. 5 (modelovanie úspory času doručovateľov na rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou) doplnenú o strategické pošty, avšak s nedostatočným vysvetlením, resp. s nedostatočnými podkladmi pre overenie vyčíslenej úspory nákladov.

Dňa 19.8.2014 sa uskutočnilo pracovné stretnutie so zástupcami úradu a spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o., (ďalej len „PWC“), ktorá na základe zmluvy realizuje výpočet ČN UNS za rok 2013 pre SP, a.s. Na stretnutí boli vysvetlené doterajšie zistenia a úpravy vo výpočte čistých nákladov, pričom otázka úspory km v preprave a doručovaní a dopadu zmien vo výnosoch zostala otvorená na nasledujúce stretnutie.

Dňa 20.8.2014 sa uskutočnilo pracovné stretnutie so zástupcami SP, a.s., KPMG, PWC a úradu, na ktorom boli SP, a.s., vysvetlené a zdôvodnené všetky predchádzajúce úpravy, pričom z dôvodu nepreukazných podkladov pre výpočet úspory prepravných nákladov nedošlo k súhlasnému stanovisku. U výpočtu dopadu na výnosy SP, a.s., čiastočne akceptovala argumenty týkajúce sa prieskumu správania zákazníkov a presunu výnosov z listu 1. triedy do expresných služieb, resp. čiastočnej straty výnosov, na základe čoho bol výpočet upravený.

E-mailom zo dňa 22.8.2014 boli prostredníctvom spoločnosti PWC zaslané podklady týkajúce sa výpočtu dopadu zmien vo výnosoch, ktoré úrad akceptoval. Podklady týkajúce sa výpočtu úspory nákladov v preprave a motorizovanom doručovaní obsahovali logickú chybu, preto zmeny vo výpočte úspory km po revízii komerčného scenára úrad neakceptoval.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe KPMG, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne zdôvodnených výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2013.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	+ 121 199	Chybné uplatnenie prieskumu trhu
2.	- 377 944	Nadmerný odhad presunu výnosov do expresných služieb a listu 2. triedy
3.	+38 779	Zahrnutie ziskovej pošty Klokočov do ČN UNS 2013
4.	- 103 832	ENN neodpočítané od nákladov podacej časti neprevádzkovaných pôšt
5.	- 953 000	Nepreukázaná úspora nákladov na prepravu v komerčnom scenári
6.	- 135 986	Zníženie nákladov na kapitál a úprava primeraného zisku
	- 1 410 784	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy primeraného zisku
	13 789 235	Upravené čisté náklady za rok 2013

K bodu 1:

Príloha č. 9 Komerčného scenára uplatňuje nekonzistentne s textom v časti 2.3.3.1 a s výsledkom prieskumu trhu pokles dopytu po liste 1. triedy v dôsledku zúženia poštovej siete v rozsahu 46%. Komerčný scenár podkladá zníženie o 21,43%, čo je v súlade s výsledkom prieskumu trhu. Úrad upravil výpočet čistých nákladov o sumu vyplývajúcu z toho rozdielu, t.j. zvýšil čisté náklady o 121 199 eur.

K bodu 2:

Komerčný scenár analyzuje zmeny vo výnosoch poskytovaných produktov a služieb. Pri určení predbežných čistých nákladov za rok 2013 boli zistené nedostatky týkajúce sa nesprávneho ocenenia expresných služieb a nezohľadnenej zmeny frekvencie doručovania zapísaných zásielok 1. triedy, ktoré mali vplyv na vyčíslenie zmien vo výnosoch a následnú úpravu predbežných čistých nákladov. Tieto nedostatky boli pri výpočte čistých

nákladov za rok 2013 odstránené. Úrad posúdil všetky zmeny výnosov, pričom neidentifikoval potrebu zmeniť predpoklady, resp. odhady zmeny výnosov, okrem nasledujúcej úpravy:

Komerčný scenár v rámci analýzy dopadu zníženia frekvencie doručovania predpokladá okrem iných zmien vo výnosoch aj dopad týkajúci sa zákazníkov doteraz využívajúcich list 1. triedy, ktorí by po znížení frekvencie doručovania využívali expresné zásielky. Nakoľko postavenie poskytovateľa univerzálnej služby na trhu expresných služieb nie je dominantné, nie je možné predpokladať, že z presunu listov 1. triedy do expresných služieb získa viac než 69 % (percento bolo upravené na základe doplnených a odsúhlasených podkladov od SP, a.s.). Ďalej priemerná jednotková cena použitá na ocenenie listov 1.a 2. triedy nezodpovedá priemernej cene uvedenej v ročnom výkaze o oddelenej evidencii nákladov a výnosov OdÚč 1-02 za rok 2013. Zároveň sa v úprave zohľadnil chybný dopad zúženia siete, ktorý bolo potrebné vykonať ešte pred skúmaním rozdelenia reakcií zákazníkov na zníženie frekvencie doručovania. Touto úpravou boli čisté náklady znížené o 377 944 eur.

K bodu 3:

V zmysle vyhlášky sa do výpočtu nákladov na povinnosť prevádzkovať poštovú sieť majú zahrnúť len stratové pošty. Poskytovateľ UNS zahrnul do výpočtu aj ziskovú poštu Klokočov pri Čadci, pričom presunuté náklady a výnosy tejto pošty za podaciu časť na iné pošty, boli rovné nule. Rozdiel medzi nákladmi na podaciu časť a výnosmi je 38 779 eur a v tomto prípade predstavuje zvýšenie čistých nákladov.

K bodu 4:

Z doplnenej tabuľky o ekonomicky neoprávnené náklady je zrejmé, že v nákladoch podacej časti pôšt sú v základnom scenári zahrnuté aj ekonomicky neoprávnené náklady vo výške 677 209 eur, z čoho pripadá 121 030 eur na neprevádzkované pošty. SP, a.s., dodatočne spresnila presun časti týchto nákladov vo výške 17 199 eur na prevádzkované pošty (e-mail zo dňa 2.7.2014). V dôsledku nevylúčenia ekonomicky neoprávnených nákladov z nákladov podacej časti pôšt boli čisté náklady znížené o 103 832 eur.

K bodu 5:

SP, a.s., v komerčnom scenári predpokladala v oblastnej prepravnej sieti skrátenie trás kurzových vozidiel od OSS len po strategické pošty (262 pôšt) a týmto zníženie počtu najazdených km oproti súčasnému stavu, keď vozidlá zabezpečujú rozvoz a zvoz zásielok až po dodávacie pošty (1 366 dodávacích pôšt). Vozidlá by v komerčnom scenári premávali v režime 1x denne a zabezpečovali súčasne zvoz aj rozvoz zásielok, čím by sa ušetrilo 6 056 950 km ročne a 118 vozidiel. Týmto spôsobom by však nebola zabezpečená kvalita D+1 pre husto osídlené oblasti na celom území tak, ako predpokladal komerčný scenár. Preto SP, a.s., revidovala komerčný scenár v priebehu overovania vypočítaných čistých nákladov a do oblastnej prepravnej siete namodelovala dva kurzy denne, čím by sa vyčíslená úspora km znížila na 4 408 700 km ročne a počet ušetrených vozidiel by klesol na 113. Zároveň vyčísliła, že zavedením motorizovaného doručovania by sa zvýšil počet najazdených km namiesto o 3 684 682 len o 946 891 za rok a počet vozidiel by stúpol o 237. Keďže vozidlá (doručovateľia) majú v komerčnom scenári prevziať rozvoz a zvoz zásielok z/na strategické pošty, je vyčíslená zmena v km nereálna. Výpočet chybné uvádza, že motorizovaní doručovatelia, ktorí majú rozvieŕť zásielky zo strategických pôšt aj pre svojich kolegov, budú jazdiť v komerčnom scenári každý druhý deň. Tento predpoklad je chybný, pretože doručovatelia preberajú zásielky zo strategických pôšt denne, pričom len niektoré rajóny sú doručované každý druhý deň. Celková úspora km a súvisiacich nákladov v preprave a doručovaní po revízii komerčného scenára nebola preukázaná. Touto úpravou boli čisté náklady znížené o 953 000 eur.

K bodu 6:

Komerčný scenár uplatnil v časti výpočtu váženého aritmetického priemeru nákladov na kapitál nedostatočne zohľadňujúce špecifiká národného kapitálového trhu. Po zohľadnení špecifik národného kapitálového trhu klesla uvažovaná sadzba nákladov na kapitál z 11,56% na 9,67%, čo vyústilo do vyčíslenej úpravy primeraného zisku a tým zníženiu celkových čistých nákladov o 135 000 eur.

Pri overovaní predbežných čistých nákladov za rok 2013 boli zistené nedostatky uvedené v tabuľke nižšie:

	Suma v tis. eur	Typ nedostatku
1.	-367	Chybné ocenenie presunu výnosov listov 1. triedy do expresných služieb v dôsledku ich ocenenia sumou 6,- eur, pričom priemerná vykázaná cena je 3,80 eur.
2.	-27	Nezahrnutie dopadu zníženia frekvencie doručovania na zapísané zásielky 1. triedy a nezohľadnenie výpadku výnosov z toho hľadiska.
3.	-1 600	Podhodnotenie výnosov z univerzálnej služby a následne podhodnotenie kvantifikácie výpadku výnosov v rámci komerčného scenára.
4.	-483	Nevysvetlený odhad úspory ostatných režijných nákladov prostredníctvom koeficientu úspory nákladov 19,27%.
	-2 477	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov

Tieto nedostatky boli vo výpočte čistých nákladov za rok 2013 zo strany poskytovateľa univerzálnej služby odstránené.

Úrad upravil sumárne vyčíslené ČN, vrátane primeraného zisku, ako aj údaje o nákladoch a výnosoch SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2013
Výnosy	314 874 040	305 000 453	-
Náklady	312 768 316	289 056 901	-
Výsledok hospodárenia	2 105 723	15 943 552	13 837 829
Primeraný zisk	-	-	697 211
Úprava o neefektívnosť	-	-	- 426 670

Trhové nehmotné výhody	-	-	- 319 135
Čisté náklady	-	-	13 789 235

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2013 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **13 789 235 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- trhový podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady vo výške 2 621 263 eur, vrátane nákladov súvisiacich s kompenzačným fondom v sume 2 597 259 eur. Úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

K bodu b):

Upravené čisté náklady za rok 2013 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 14 108 370 eur a nehmotné výhody sú 319 135 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

Z univerzálnej služby bola v roku 2012 dosiahnutá strata vo výške -1 854 793 eur a v roku 2013 čistý zisk vo výške 2 912 202 eur, po započítaní kompenzačného príspevku bol zisk 16 133 769 eur. Priaznivý vývoj sa dosiahol v dôsledku zvýšenia cien produktov univerzálnej

služby. Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku.

Prevádzkový zisk z univerzálnej služby bez kompenzácie je 6 365 tis. eur. Prevádzková rentabilita univerzálnej služby bez kompenzácie vo výške 3,75% je na spodnej hranici primeranosti prevádzkových rentabilít výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a).

SP, a.s., bez kompenzácie dosiahla za rok 2013 prevádzkovú stratu -4 803 tis. eur a jej prevádzková rentabilita je záporná, -1,58 %. Po kompenzácii, t.j. po doplatení čiastky za čisté náklady 2012 a predbežne vyplateného príspevku za rok 2013 v sume 7 196 528 eur je na úrovni 1,85%.

K bodu d):

V roku 2013 poskytovali zameniteľné poštové služby 4 poštové podniky, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Cromwell, a.s., Mediaprint-Kappa Pressegrasso, a.s. a spoločnosť FIEGE, s.r.o., ktorá však ku dňu 30.6.2013 ukončila poskytovanie poštových služieb. Uvedené spoločnosti dosahujú z poskytovania poštových služieb rentabilitu výnosov od -2,6% do 18%, ich priemerná rentabilita je 5,92%.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejšieho produktu univerzálnej služby (obyčajný list 1. a 2. triedy) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá, medziročne v priemere o 10%. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy.

K bodu f):

Pomer čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za rok 2013 je 8,12 % a pomer čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a.s., je 4,38 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,55% a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,45%.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby, je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a.s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprímeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určaniu neprímeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a.s., t.j. 3 127 683 eur a za neprímeranú finančnú záťaž považuje čisté náklady v sume **10 661 552** eur.

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určaniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2013 v sume 10 661 552 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 28. augusta 2014

.....
Ing. Ján Flák, PhD., v. r.
podpredseda úradu